

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epitome In Qvatvor Lib. Sententiarvm M. Petri Lombardi

Spina, Claudius de

Parisiis, 1551

27. de diuersis nominibus proprietatum personalium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38840

Obiectio eorum qui dicunt relatiuè Spiritum sanctum non dici ad Patrem & Filium.

Quidam putant Spiritum sanctum non dici relatiuè ad Patrè & Filium, quia relatiua suis inuicè respōdent vocabulis: vt Pater Filij Pater, & Filius Patris Filius: sed non ita dicitur Spiritus sanctus, vel donum Patris, Spiritus sanctus, vel donū: ergo Pater Spiritus sancti, vel doni Pater. Sed iis respondet Augu. lib. 5. de Trinit. dicens: Non te moueat, quoniam diximus Spiritum sanctum relatiuè dici, licet non respōdeat ei vicissim vocabulum eius ad quē refertur. Dicimus enim Spiritum sanctum Patris, sed non vicissim dicimus Patrem Spiritus sancti, ne Filius eius intelligatur Spiritus sanctus. Item dicimus Spiritum sanctum Filij, sed non dicimus Filium Spiritus sancti, ne Pater eius intelligatur Spiritus sanctus. In multis enim relatiuis hoc contingit, vt nō inueniatur vocabulum, quo sibi vicissim respondeant. Dicimus tamen donum donatoris, & donatorem doni: Donator tamen non fuit Deus nisi ex tempore, cū Spiritus sanctus sit donum & ab æterno.

DE DIVERSIS NOMINIBUS proprietatum personalium.

DISTINCT. Vigesima septimæ
CAP. Primum.

*Consentiunt in proprietatibus Hilar. & Aug.
quamuis nominibus differant.*

Proprietates quas Hilar. 12. lib. de Tri.
(scil. quòd Patri proprium est quòd
semper est Pater, & proprium Filij
quòd semper est Filius, &c.) assignauit, &
quas August. superius distinxit, dicens pro-
prium esse Patris quòd genuit Filium, &
proprium Filij quòd genitus est à Patre, &
Spiritus sancti quòd procedit ab utroque,
eòdem sunt, licet diuersis nominibus signifi-
cate: quia semper Patrem esse est semper ge-
nerari: & semper Filium esse est semper ge-
nitum esse. Ergo proprietas qua Pater pater
est, est quia semper genuit. Et hæc eadem
dicitur Paternitas vel Generatio. Sic & de
Filio & de Spiritu sancto. Quamuis autem
eadem proprietas significetur per Patrè esse
& genuisse Filium, aut Filiū esse & genitum
esse, &c. tamen differunt aliqua in parte:
quoniam nomen Patris, aut Filij, aut Spiri-
tus sancti non tantum relationem significat,
sed & hypostasim: i. substantiam. Paternitas
autem, Filiatio, aut Processio: vel Gignere,
gigni, procedere, ipsas tantum relationes nō
hypostasies significant. Vnde cum nomina
relationum ponimus in prædicatis, notiones
ipsas tantum significamus, non hypostasies: ut
cum dicimus, Deus genuit, id est habet Fi-

H

lium: Deus genitus est. i. habet Patrē. Et tūc oportet intelligi hypostasēs tantū in subiectis, & non essentiam, quæ illis proprietatibus determinantur. Et à se inuicem differūt, sed non secedunt. Vnde Iohā. Damasc. Non differunt ab inuicem hypostasēs secundum substantiam, sed secundum characteristica idiomata. i. determinatiuas proprietates. Lib. 3.
de Fid.
Orth.
ct. 6.

CAP. Tertium. Genitor, Genitus, Verbum, Imago sunt proprietates. e. 7.

Hic non est prætermittendum quod sicut Pater, Filius, & Spiritus sanctus nomina Personarum sunt, & proprietates personales designant: ita etiam sunt & alia nomina Personarum, id est quæ ipsas significant, & earum proprietates denotant, & easdem quas & nomina prædicta. Vnde & Relatiua dicuntur. Nam August. lib. 5. de Trinit. dicit hoc significari cum dicitur Genitus, quod significatur cum dicitur Filius. cap. 6.
Ideo enim Filius, quia genitus: & quia Filius, utiq; genitus. Sicut autem Filius ad Patrem, sic genitus ad genitorem, & genitor ad genitum. Idem lib. 6. de Trinita. Verbum quidem solus Filius accipitur, non simul Pater & Filius, tanquam ambo sint vnū Verbum. Capit.
Sic enim Verbum dicitur quomodo Imago. Non autem Pater & Filius sunt simul Imago, sed Filius solus est Imago. Capit.
Et lib. 5. de Trinit. dicitur relatiuè Filius, relatiuè di-

citur Verbum, & Imago: & in omnibus iis vocabulis ad Patrem refertur: Pater autem nihil horum dicitur.

Regula generalis eorum quæ dicitur relatiuè.

Q Vicquid ad se dicuntur (ait Aug. libr. 6. de Trinit.) non dicitur sine altero: id est, quicquid dicitur quod substantiam eorum ostendat, ambo simul dicuntur. Ergo nec Pater est Deus sine Filio, nec Filius sine Patre: sed ambo simul Deus: sed non ambo simul Pater, non ambo simul Filius, Verbum, vel Imago.

C A P. Quart. Deus non dicitur relatiuè.

AD quod dicimus, quia licet Deus secundum substantiam dicatur & Lumen, & Sapientia, & huiusmodi, & nunquam relatiuè accipiuntur: aliquando tamen pro relatiuis, id est personis, sed non relatiuè accipiuntur: vt cum dicitur, Deus genuit Deum, alterum pro Patre, alterum pro Filio ponimus. Similiter cum dicitur, Deus de Deo, Lumen de lumine. In aliis quoque loquutionibus sæpe reperiuntur nomina essentia ad significationem Personarum deducta: vt cum dicitur, Deus natus, Deus mortuus, Deus passus: vbi Filius tantum significatur. Ita & de solo Filio intelligitur cum dicitur, Deus de Deo, & huiusmodi. In nominibus enim substantia illud de illo dicitur, licet non significet substantiam. Sed in nominibus Personarum

H ij

E P I T O M E

nunquam dicitur illud de illo, vt Verbum de Verbo, vel Filius de Filio: quia huiusmodi nomina diuersis Personis conuenire non possunt.

DE PROPRIETATIBVS
non Personalibus. Et primò de
Innascibilitate.

D I S T I N C T. Vigesima octauæ
CAP. Primum.

Præter tres Proprietates personales assignatas sunt alie non personales, quæ tamen sunt Personarum.

NAm hoc nomen, Ingenitus, aut non genitus, aut Filius, relatiuè dicitur de Patre tantum, & aliam designat notionem quàm Pater aut Genitor. Non enim idem est esse Patrem & Ingenitum, id est non ea notione Pater dicitur qua Ingenitus: quia Pater dicitur secundum proprietatem generationis: Ingenitus autem secundum proprietatem innascibilitatis. Vnde Aug. libr. 5. de Trinita. Non est hoc dicere Ingenitum quod est Patrem dicere: quia etsi Filium non genuisset, nihil prohiberet dicere eum ingenitum. Et si gignat quisque filium, non ex eo ipse est ingenitus, quia geniti homines gignunt alios. Cùm enim ingenitus dicitur, non quid sit (sicut cùm dicitur Genitor) sed cap. 6.